

Medlem sluttede med at udtale, at hvis der kom et stort, løst ansat Personale ved Statsbanerne, var det de samvirkende Fagforbund, der bestemte Lønningerne. Nej, der er to Parter om at bestemme Lønningerne, ærede Medlem Hr. Bjerring. Der er ikke blot de samvirkende Fagforbund, men der er ogsaa Arbejdsgiverne, i dette Tilfælde Staten. Naar man staar som Folkerepræsentant og ogsaa skal varetage Statens Interesser, saa gaar det ikke an alene at sige, at det er de samvirkende Fagforbund, der bestemmer; Staten tager saavist ogsaa sin Bestemmelse med Hensyn til, hvilken Løn den vil give for det Arbejde, der ydes.

S. C. Nørgaard: Da det er et almindeligt Ønske at tilendebringe denne Forhandling i dette Møde, skal jeg ikke gaa ind paa Enkeltheder i de forskellige Lovforslag; det bliver der desuden ogsaa Lejlighed til under Udvalgsarbejdet; men jeg vil gerne fremsætte nogle Bemærkninger om den Tendens, der er grundlæggende for disse Forslag.

Jeg er i Hovedsagen enig med de foregaaende Talere i, at det er rigtigt at stille Forrentningskravet til Statens Erhvervsvirksomheder, og jeg kan ogsaa indrømme, at et saadant Krav i nogen Grad nødvendig-gør, at der gives Ledelserne af disse Virksomheder noget større Dispositionsfrihed, end de hidtil har haft. Jeg er derfor i Administrationskommissionen gaaet med til at give Styrelserne Frihed til i særegne Tilfælde at træffe Fragtaftaler med Enkeltmand, saaledes at Taksterne kan nedsættes, og jeg har ligeledes givet Tilslutning til, at Ministeren bemyndiges til i særlige Tilfælde at fastsætte Undtagelsestariffer af Konkurrencehensyn, eller maaske der ogsaa kan være andre Grunde til det. Jeg skal indrømme, at det kun er med nogen Betænkkelighed, jeg er gaaet med til det sidste, idet den Konkurrence, Statsbanerne har mødt i de sidste Tider, nemlig fra Ruteautomobilerne, ikke i alle Henseender kan betragtes som et uheldigt Udslag af Nutidens Samfærdselsmidler, og derfor synes jeg heller ikke, at det er helt rigtigt at bekæmpe dem med Undtagelsesbestemmelser.

Som Ruteautomobilkørselen har udviklet sig i de senere Aar, er den blevet et betydeligt Led i den offentlige Samfærdsel, men selvfølgelig er den ogsaa derigennem blevet en Konkurrence overfor den Virksomhed, der havde Monopol, som Samfærdselsmiddel i vort Samfund. Derfor er det rimeligt, om man fra visse Sider ikke ser med særlig Velvillie paa hele denne Ud-

vikling, men paa den anden Side kan det ikke nægtes, at Ruteautomobilerne er et saa almindeligt Led og et saa naturligt og godt Led blandt vore Samfærdselsmidler, at man maa betænke sig noget paa at træffe Foranstaltninger, hvorved man overlader det til deres Konkurrenter at kunne sætte dem ud af Virksomhed, om de ønsker det.

I mange Tilfælde kan Statsbanerne slet ikke løse den Opgave, som Ruteautomobilerne løser. Netop fordi de kører til hver Mands Dør og følger de offentlige Veje, er det i mange Tilfælde en væsentlig Fordel for Befolkningen at benytte dem. Navnlig for den Del af Befolkningen, som bor ude paa Landet med et Stykke Vej til en Jernbanestation, og som ikke selv ejer Køretøj, er Ruteautomobilerne blevet et saa uundværligt Samfærdselsmiddel, at man skal betænke sig noget, inden man træffer Foranstaltninger, der eventuelt kan sætte dem ud af Virksomhed.

Jeg gaar ud fra, at man heller ikke fra Jernbaneadministrationens Side tænker sig at anvende de givne Bemyndigelser paa den Maade, og naar jeg ikke har taget Afstand fra den paagældende Bestemmelse, er det netop ud fra den Forudsætning, at man kun vil bruge den som en Regulator og som en Hjælp til Driften af Virksomheden i de Tilfælde, hvor Ruteautomobilerne udfører en generende Konkurrence paa en mindre retfærdig og mindre tiltalende Maade. Dog vil det være bedst, ifald Rigsdagen gaar med til at give Jernbaneadministrationen denne Bemyndigelse, at man da samtidig siger til Jernbaneadministrationen, at den Bemyndigelse, den har til at vedtage Undtagelsestariffer, skal anvendes med ikke ringe Varsomhed. Ellers tror jeg nemlig, det vil vise sig ude omkring i Befolkningen, at man vil reagere derimod.

Et andet Spørgsmaal, som jeg i øvrigt ikke skal komme ind paa, er, at som Forholdene har udviklet sig, mener jeg, at Ruteautomobilernes Virksomhed bør træde i Stedet for Bygningen af en hel Del af de planlagte Sidebaner.

Man hævder, at der maa gives større Dispositionsfrihed, hvis Kravet om Forrentning skal kunne honoreres. Jeg tror ikke, at dette er helt rigtigt. Jeg kan ikke skønne, at de Baand, der i Øjeblikket binder Administrationen af vore offentlige Erhvervsvirksomheder, er saa snærende, at Administrationen ikke nok vil kunne honorere dette Krav, selv om man bliver staaende ved de Forhold, der er i Øjeblikket.

Naar Flertallet i Kommissionen hævder,